כרטיס ניווט

כותבים טקסט טיעוני, נקודה אחרי נקודה

על מה כותבים, ולמי?

בוחרים קורא אמיתי: ההנהלה, ההורים, הכיתה.
מה חשוב לו?

לפני שיוצאים לדרך: אומרים את הטיעון בקול לחבר

העמדה שלי

1

משפט אחד שאומר מה דעתי.
אפשר לפתוח כך: לדעתי… · אני בעד… · אני נגד…

נימוק ראשון ודוגמה

2

למה זו דעתי? ומה מראה שזה נכון?
אפשר לפתוח כך: כי… · משום ש… · לדוגמה…

נימוק שני ודוגמה

3

עוד סיבה, ועוד דוגמה.
אפשר לפתוח כך: בנוסף… · חוץ מזה… · לדוגמה…

שביל עוקף, רשות: מה יגידו מי שחושבים אחרת?

ומה אענה להם? אפשר לדלג על השביל הזה.
אפשר לפתוח כך:
אמנם… אבל…

נימוק שלישי, אפשר

4

אפשר להוסיף גם נימוק שלישי.
אפשר לפתוח כך: בנוסף… · חוץ מזה… · לדוגמה…

קוראים שוב, בקול

5

קוראים את הטקסט בקול, ומתקנים מה שלא ברור או חסר.

סיכום ובקשה

חוזרים על העמדה במילים אחרות, ומבקשים משהו מהקורא.
אפשר לפתוח כך: לכן כדאי ש… · לסיכום, · בבקשה…

העמדה שלי	שני נימוקים	דוגמה לכל נימוק	מילות קישור	סיום ובקשה

כרטיס ביקורת: מסמנים וי בריבוע של כל חלק שכתבתם.

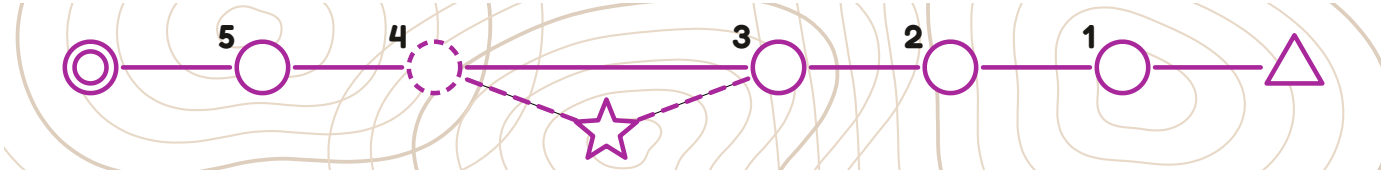
מילות קישור לדרך: כי · משום ש · לכן · אבל · אך · לדוגמה · בנוסף · חוץ מזה · לסיכום

גוזרים לאורך הקו המקווקו ומדביקים במחברת.

כרטיס ניווט

מהעמדה שלי ועד הסיום

לפני שיוצאים לדרך: אומרים את הטיעון בקול לחבר.

יציאה	נקודה 1	נקודה 2	נקודה 3	שביל עוקף, רשות	נקודה 4, רשות	נקודה 5	סיום
למי כותבים? מה חשוב לקורא?	**העמדה שלי** לדעתי... אני בעד... אני נגד...	**נימוק ראשון ודוגמה** כי... משום ש... לדוגמה...	**נימוק שני ודוגמה** בנוסף... חוץ מזה... לדוגמה...	**מי שחושבים אחרת** אמנם... אבל...	**נימוק שלישי** בנוסף... לדוגמה...	**קוראים שוב, בקול** ומתקנים	**סיכום ובקשה** לכן... לסיכום, בבקשה...

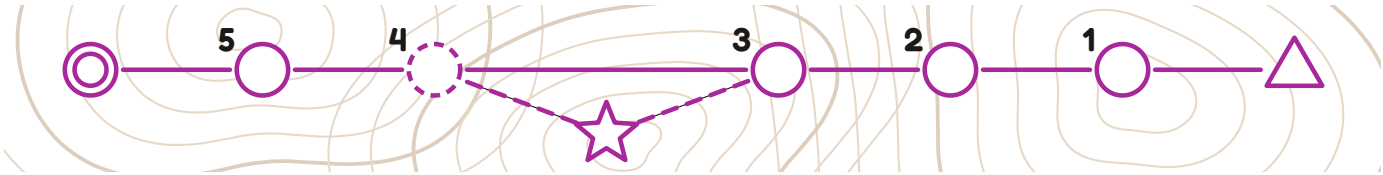
מילות קישור לדרך: כי · משום ש · לכן · אבל · אך · לדוגמה · בנוסף · חוץ מזה · לסיכום

כרטיס ביקורת צובעים את העיגולים של כל חלק שכתבתם.				
1 העמדה שלי	2 שני נימוקים	3 דוגמה לכל נימוק	4 מילות קישור	5 סיום ובקשה

כרטיס ניווט

מהעמדה שלי ועד הסיום

לפני שיוצאים לדרך: אומרים את הטיעון בקול לחבר.

יציאה	נקודה 1	נקודה 2	נקודה 3	שביל עוקף, רשות	נקודה 4, רשות	נקודה 5	סיום
למי כותבים? מה חשוב לקורא?	**העמדה שלי** לדעתי... אני בעד... אני נגד...	**נימוק ראשון ודוגמה** כי... משום ש... לדוגמה...	**נימוק שני ודוגמה** בנוסף... חוץ מזה... לדוגמה...	**מי שחושבים אחרת** אמנם... אבל...	**נימוק שלישי** בנוסף... לדוגמה...	**קוראים שוב, בקול** ומתקנים	**סיכום ובקשה** לכן... לסיכום, בבקשה...

מילות קישור לדרך: כי · משום ש · לכן · אבל · אך · לדוגמה · בנוסף · חוץ מזה · לסיכום

כרטיס ביקורת צובעים את העיגולים של כל חלק שכתבתם.				
1 העמדה שלי	2 שני נימוקים	3 דוגמה לכל נימוק	4 מילות קישור	5 סיום ובקשה

מפת המסלול

מתכננים את הדרך לפני שכותבים

שם: _____

היעד שלי: בטקסט שלי יהיו _____ נימוקים.

יציאה: על מה כותבים, ולמי?

על מה? _____ **למי?** _____

1 נקודה 1: העמדה שלי

לדעתי, _____

_____

2 נקודה 2: נימוק ראשון, ודוגמה

נימוק: _____

דוגמה: _____

3 נקודה 3: נימוק שני, ודוגמה

נימוק: _____

דוגמה: _____

שביל עוקף, רשות: מי שחושבים אחרת

מה יגידו: _____

מה אענה: _____

4 נקודה 4, רשות: נימוק שלישי, ודוגמה

נימוק: _____

דוגמה: _____

5 נקודה 5: קוראים שוב, בקול ☐ קראתי בקול ותיקנתי

סיום: סיכום ובקשה

סיכום: _____

בקשה: _____

כרטיס ביקורת צובעים את העיגולים של כל חלק שכתבתם.				
1 העמדה שלי	2 שני נימוקים	3 דוגמה לכל נימוק	4 מילות קישור	5 סיום ובקשה

דוגמה על המפה

מכתב להנהלת בית הספר. ליד כל חלק, הסימן של התחנה.

△ יציאה: על מה? הספרייה בהפסקה הגדולה. למי? להנהלת בית הספר, שחשוב לה שהתלמידים יקראו ויהיו רגועים.

---

1 העמדה

להנהלת בית הספר, שלום רב. לדעתי, כדאי לפתוח את הספרייה בהפסקה הגדולה.

2 נימוק ודוגמה

הסיבה הראשונה היא שהרבה תלמידים אוהבים לקרוא, אבל בשיעור אין מספיק זמן. לדוגמה, בכיתה שלנו יש תור ארוך לספרים חדשים, וחלק מהילדים מחכים שבועיים לספר שהם רוצים.

3 נימוק ודוגמה

בנוסף, בהפסקה יש הרבה רעש בחצר, ולא כולם אוהבים לרוץ ולשחק בכדור. יש ילדים שרוצים מקום שקט לנוח בו. בספרייה אפשר לשבת בשקט, לקרוא או לשחק במשחק קופסה.

☆ מי שחושבים אחרת

אמנם יש מי שיגידו שאין מי שישמור על הספרייה בהפסקה, אבל התלמידים הבוגרים יכולים להתנדב ולעזור לספרנית בתורנות.

◎ סיכום ובקשה

לכן, ספרייה פתוחה בהפסקה תהיה טובה לכולם: לילדים שאוהבים לקרוא, וגם לילדים שרוצים לנוח. בבקשה, נסו לפתוח אותה פעמיים בשבוע במשך חודש, ותראו איך זה עובד. בתודה, תלמידי הכיתה.

עוצרים בדרך

א. סמנו בטקסט את מילות הקישור. כמה מצאתם? _____

ב. מה מבקשים מהקורא בסיום? _____

מסלולים לתרגול

בוחרים נושא, בוחרים קורא, ויוצאים לדרך.

- ☐ האם כדאי לתת שיעורי בית לסוף השבוע?
- ☐ האם כדאי להאריך את ההפסקה?
- ☐ האם כדאי שיהיה שיעור בחוץ פעם בשבוע?
- ☐ האם כדאי לשחק משחקי קופסה בשיעור?
- ☐ האם כדאי שתהיה חיית מחמד בכיתה?
- ☐ האם כדאי לקחת טלפונים לטיול השנתי?
- ☐ האם כדאי שתהיה פינת קריאה בכל כיתה?
- ☐ האם כדאי לבחור יחד שירים להפסקה?

למורה

מתאים לכיתות ד׳ ומעלה

איך משתמשים

1. תולים את כרטיס הניווט בכיתה, ומדביקים את חצי הכרטיס במחברת (לאורך הדף).
2. לפני הכתיבה ממלאים את מפת המסלול, וקובעים יעד: שניים או שלושה נימוקים.
3. קוראים יחד את הדוגמה, מוצאים כל תחנה ומסמנים את מילות הקישור.
4. כדאי לכתוב לקורא אמיתי ולשלוח לו את הטקסט: ההנהלה, ההורים, ועד הכיתה.
5. כרטיס הביקורת, כמו בניווט: צובעים את העיגולים של כל חלק שיש בטקסט. ריבוע ריק מראה מה חסר.

התאמות

- יעד קטן יותר: עמדה, נימוק אחד עם דוגמה, וסיום. אחר כך מוסיפים נימוק שני.
- יעד גדול יותר: שלושה נימוקים, והשביל העוקף.

התחנות בכרטיס

- △ יציאה: על מה כותבים, ולמי?
- ○ נקודה 1: העמדה שלי (הטענה)
- ○ נקודה 2: נימוק ראשון, ודוגמה
- ○ נקודה 3: נימוק שני, ודוגמה
- ☆ שביל עוקף, רשות: מה יגידו מי שחושבים אחרת?
- ◌ נקודה 4, רשות: נימוק שלישי
- ○ נקודה 5: קוראים שוב, בקול
- ◎ סיום: סיכום ובקשה

הצורות לבדן מבדילות בין התחנות, ולכן הכרטיס עובד גם בהדפסה בשחור לבן.

מילות הקישור מסומנות בפס של מרקר, כדי שיהיה קל למצוא אותן. בטקסט הדוגמה הן לא מסומנות: את זה התלמידים עושים בעצמם.

למה המונחים האלה

עמדה, נימוק, דוגמה וסיכום, ומילות הקישור כי, משום ש, לכן, אבל, אך, הם המונחים של תוכנית הלימודים לסוף כיתה ד׳. טיעון נגדי שייך בתוכנית לכיתה ו׳, ולכן הוא כאן שביל עוקף, רשות.

מקור: תוכנית הלימודים בעברית, משרד החינוך.

מה אומר המחקר

- צעדים מפורשים ויעד ברור משפרים את הכתיבה של ילדים (גרהם ועמיתים, 2012; המדריך של המכון האמריקאי למדעי החינוך, 2012).
- יעד שאפשר לספור, כמו "שני נימוקים ודוגמה לכל אחד", עוזר יותר מהנחיה כללית (מידג׳ט ועמיתים, 2008; קוסטר ועמיתים, 2015).
- כתיבה לקורא אמיתי, עם מטרה ברורה, מומלצת במדריך של המכון האמריקאי (2012).
- לומר את הטיעון בקול לפני הכתיבה: המלצה מעשית, שיש לה תמיכה עקיפה בלבד.

מפתח לדף הדוגמה

- מילות הקישור: לדעתי, אבל, לדוגמה, בנוסף, אמנם, אבל, לכן.
- הבקשה מהקורא: לפתוח את הספרייה פעמיים בשבוע במשך חודש.

עוד דפים ומתנות בעמוד הפייסבוק שלנו

מותר להדפיס ולצלם לשימוש בכיתה ובבית. בבקשה לא למכור.
כרטיס ניווט, מתנה מסטודיו חוט מחשבה.